

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 366**София, 30.12.2022 година**

Днес, 30.12.2022 г. от 10:01 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членът на Комисията Благой Голубарев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров – и. д. директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Откритото заседание се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят доц. д-р Иван И. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила като страна по преписката лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД, за присъствено участие в откритото заседание.

„Булгаргаз“ ЕАД е уведомено за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-1062/22.12.2022 г. и изпраща свои представители.

На заседанието се явиха:

- г-жа Деница Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-жа Людмила Витанова – ръководител на отдел „Цени, пазарни анализи и ценообразуване“ в „Булгаргаз“ ЕАД.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № Е-ДК-2243 от 20.12.2022 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-1062#1 от 12.12.2022 г. за утвърждаване на цена за месец януари 2023 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Докладът, изготвен от работна група в състав: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Хриси Йорданова, Михаела Андреева, Александра

Димитрова, Любослава Джоргова и Рада Башлиева, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от Протокол № 363/22.12.2022 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Съгласно процедурата в днешното заседание ще чуем становището на заявителя „Булгаргаз“ ЕАД относно изготвения доклад от работната група на Комисията. Това всъщност е и първият въпрос, който отправям към Вас, г-жо Златева. Какво е Вашето становище по изготвения доклад? Но, разбира се, следват и други съвсем ясни въпроси, които интересуват както Комисията, така изобщо и обществеността, а именно, че Вашето заявление беше входирано на 12 декември при една ситуация на международните пазари на природен газ, по-специално на Нидерландската борса ТТФ. Това, което се забелязва в последната седмица, е много рязко намаляване на цената на този референтен за нас пазар. Защото като изключим количествата, които получаваме по договора с Азербайджан, които не зависят от ТТФ цените, както и количествата, които се теглят от ПГХ Чирен, останалите доставчици обвързват цените, по които се доставя природният газ за България, с цената на Нидерландската борса ТТФ с определени отстъпки, които са елемент на търговските взаимоотношения на „Булгаргаз“ ЕАД с тези доставчици. Моля Ви, г-жо Златева, първо да отговорите на въпроса относно доклада, който е изготвила работната група. И второ, да дадете пояснение в каква степен се е изменила, надявам се повече от очевидно намалява, цената - такава, каквато беше иначе предложена и която изискваше 40% повишение на цената по отношение на м. декември. Слушаме Ви.

Д. Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Благодаря Ви, г-н Председател. Добър ден и от мен. Използвам случая да поздравя и колегите от Комисията и с отминалите празници, но и предстоящите. Да си пожелаем една по-успешна година, по-лека и за дружеството, и за КЕВР, и да благодаря още веднъж за изключително доброто партньорство през 2022 г. Оценяваме го много.

„Булгаргаз“ ЕАД приема така изготвения доклад от работната група, с който се запознахме. Нямаме забележки към него. По отношение на коментара Ви за цената, прав сте. Има развитие по отношение на ценовото равнище, което подадохме към 12 декември от 204 лв., и очакваната цена, която бихме внесли на 01 януари. Към днешна дата намалението е с около 18 лв., но нека да изчакаме и последния месечен индекс на 31 декември. При всички положения цената ще бъде значително по-ниска от тази, която заявихме в прогнозното заявление. Освен фактът за динамиката на борсовия индекс, има още два компонента, които са изключително важни при оптимизиране на януарската цена. „Булгаргаз“ ЕАД като отчете необичайно топлото време през м. декември, добиваше значително по-малко количество от ПГХ Чирен от предвиденото, като същевременно виртуално нагнетяхме допълнителни количества в Чирен. Това ни даде възможност да оптимизираме цената на нагнетените в Чирен количества природен газ и това ще бъде видно и от окончателното заявление, което ще подадем на 01 януари сутринта. Това намаление на цената в Чирен е отчетено като ценообразуваща компонента в ценообразуването за м. януари. Знаете, че винаги досега количествата природен газ, които са нагнетявани през летния сезон, са били на чувствително по-ниска цена, отколкото е била цената през зимните месеци, и винаги този компонент в ценообразуването, количествата съхранявани природен газ в Чирен, са служили да балансират и потискат традиционно по-високите ценови равнища през отоплителния сезон. Тази година имаме обърнат подход. Тоест ние се опитваме да оптимизираме ценовите равнища на съхранявания газ в Чирен. През декември успяхме. Това е видно и от заявлението, което ще подадем. Чирен ни дава и възможност и да балансираме недовземаването от клиентите, защото при една топла зима дневното количество потребяван природен газ пада чувствително и използваме този механизъм и да балансираме тези намалени дневни

количества.

Другото, което успяхме да направим, е, че за 2023 г. са гарантирани всички количества природен газ, т.е. тази практика да се търсят доставчици месец за месец, което водеше и до по-късно подаване на цена, имаме гарантирани количества за цялата година. Шестима са доставчиците на дружеството за 2023 г. по проведения годишен търг. Това, което успяхме допълнително да направим, е не само диверсифицирахме източниците на доставка, но също така диверсифицирахме маршрутите на доставка. Особено през зимния период при недостатъчен твърд капацитет на вход Кулата/Сидирокастро използваме опцията, и то доста успешно, за пренос на количества природен газ и през новоизградения интерконектор Гърция – България, така че да гарантираме сигурността на доставките на природен газ. Да няма прекъсване на капацитета, какъвто имаше през тази година и през няколко месеца на годината. Това е от мен.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Златева. Относно газохранилището Чирен, да, действително в сайта Gas Infrastructure Europe се вижда, че последните два дни е нулево потреблението на природен газ от Чирен от страна на „Булгаргаз“ ЕАД, което е много добра индикация за съхранение на тези количества за първите месеци на 2023 г. И ще отбележа, че в сравнение с миналата година в момента процентът на запълване на газохранилището е с около 20% по-висок, което действително позволява да се създаде определена увереност, че през зимния период ще се справим с всяка възникнала ситуация. На второ място, ще отбележа, че в утрешния ден изтича дългосрочният договор с Газпром Експорт и това, което Вие заявихте като доставки за 2023 г., показва, че „Булгаргаз“ ЕАД изцяло диверсифицира доставките и без природен газ от Газпром Експорт осигурява доставките природен газ за страната. Ще отбележа, че дори за м. януари доставките са от пет различни доставчика, ако считам и Чирен за един от тези доставчици.

Относно финансовото състояние на „Булгаргаз“ ЕАД, което през годината стигна до много критично ниво. Бихте ли ни казали предприемат ли се действия, които да стабилизират „Булгаргаз“ ЕАД, което пряко засяга функциите Ви като обществен доставчик?

Д. Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Да, благодаря Ви за коментарите и за въпроса. Предприели сме конкретни действия по финансовото оздравяване на дружеството. Самият факт, че дружеството от месеци няма неразплатени просрочени задължения нито към доставчици, нито към държавния бюджет. Приехме нова система за събиране на вземанията, т.е. намалили сме до ..., като изключим „Топлофикация София“ ЕАД, до минимум несъбраните вземания от клиентите. Има разработен много ясен план и анализ, който направиха и колегите от Финансова дирекция. Предстои да бъде приет и на заседание на Съвета на директорите. И стои вече открит въпросът с доброто управление на вземанията и на задължението от страна на „Топлофикация София“ ЕАД към „Булгаргаз“ ЕАД. Мога да кажа, че този месец, м. декември, те почти изцяло погасиха фактурата за потребен природен газ, т.е. авансовата фактура за природен газ, което допринесе да не се увеличат общият размер на вземанията, но размерът е достатъчно голям и притеснителен, за да се търси и дългосрочно решение. Ние в писма до Вас, и в писма и до министерството, и до Столична община многократно сме призовавали, че трябва да бъде намерено дългосрочно решение на големия размер на вземанията на „Булгаргаз“ ЕАД от „Топлофикация София“ ЕАД. Надявам се този темп на погасяване на задълженията от страна на „Топлофикация София“ ЕАД да бъде устойчив през целия зимен период. Иначе по отношение на други вземания, използваме всички способности – спиране на доставки на природен газ, и усвояване на банкови гаранции, ако се налага. В съответния анализ, който сме изготвили, сме описали конкретни стъпки за финансовото оздравяване на дружеството. На този етап не срещаме сериозни затруднения

в управление на паричните потоци. Фактът, че имаме вече избрани доставчици за цялата календарна година с ясни условия на плащане, известни още в края на м. ноември, ни дава и възможност много по-гъвкаво и много по-устойчиво да направим своето финансово планиране. Знаете, че в четвъртото тримесечие на тази година „Булгаргаз“ ЕАД направи жест и към своите клиенти като в продължение близо на два месеца, два месеца и половина не начисляваше неустойки за недозети количества или надвзети количества. Това също имаше финансов ефект върху дружеството, но добрата новина е, че още към края на м. октомври и този тренд се утвърждава към края на м. ноември. Цялата натрупана загуба от близо 28 млн. лв. е покрита. Дружеството към края на м. ноември, това са първоначалните данни, е на печалба от малко над 9 млн. лв., което също е знак и доказателство за провежданата политика и по управление на вземанията, и по управление на паричния поток от ръководството и от екипа на „Булгаргаз“ ЕАД, защото знаете, че само петима души членове на СД не биха могли да постигнат тези резултати. Ние сме благодарни на целия екип, на служителите на дружеството.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви. Към Вас имам, г-жо Златева, едно допълнение. Че всъщност чрез промяна в Закона също за финансовото подобряване на състоянието на „Булгаргаз“ ЕАД допринесе премахването на ангажимента, който „Булгаргаз“ ЕАД имаше към „Газов хъб Балкан“ ЕАД по Програмата за освобождаване.

Д. Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Този ефект тепърва ще го усетим, защото това влезе в сила от 01.01.2023 г. Но, да, със сигурност ще има, тъй като ние се налагаше, за да изпълним Програмата, се налагаше да купуваме количества на борсата, на борсова цена, а ги продавахме...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

По регулирана цена.

Д. Златева – изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД:

Под регулираната цена даже.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Точно така, което в общи линии не е нормално на „Газов хъб Балкан“ ЕАД, който реално е първата от двете газови борси на страната, да се предлагат количества, които са предназначени като обществен доставчик да се доставят единствено за регулирания пазар. Добре. Дано тази тенденция да продължи и се стабилизира и през следващата година. Ще отбележа само, че това, което казахте за това намаление, което към момента (то ще бъде почти такова в останалия период от два дни) е с около 18 лв. намаляване на прогнозната цена, такава каквато заявихте на 12 декември. От това ще се възползват топлофикациите, ще се възползва индустрията, която използва природния газ не само за отопление, но и като суровина, и разбира се, българските потребители.

Г-н Голубарев? Нямаме въпроси. Обръщам се към работната група. Г-н Димитров, има ли нови обстоятелства, които трябва да бъдат отразени?

М. Димитров – и. д. директор на дирекция „Природен газ“:

Уважаеми г-н Председател, няма нови обстоятелства, които да са известни на работната група. Очакваме новите данни да бъдат представени от дружеството на 01 януари, които ще се вземат предвид при утвърждаване на цената за м. януари.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви. Чухме и положителната оценка за доклада, който е изготвен от

работната група, за което имате поздравление и от Комисията.

И преди да завършим заседанието, дължен съм да оповестя, разбира се, нещо, което е добре известно, че закритото заседание, на което КЕВР ще утвърди цената за м. януари 2023 г., по която общественият доставчик ще продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, ще го проведем на 01 януари 2023 г. от 15:00 ч., след което веднага ще оповестим нашето решение както за обществеността, така и за заявителя „Булгаргаз“ ЕАД.

Благодаря Ви за участието. Желая Ви успешен ден.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 01.01.2023 г. за приемане на решение относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-1062#1 от 12.12.2022 г. за утвърждаване на цена за месец януари 2023 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-15-20-1062/22.12.2022 г. до „Булгаргаз“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

Б. Голубарев

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт